

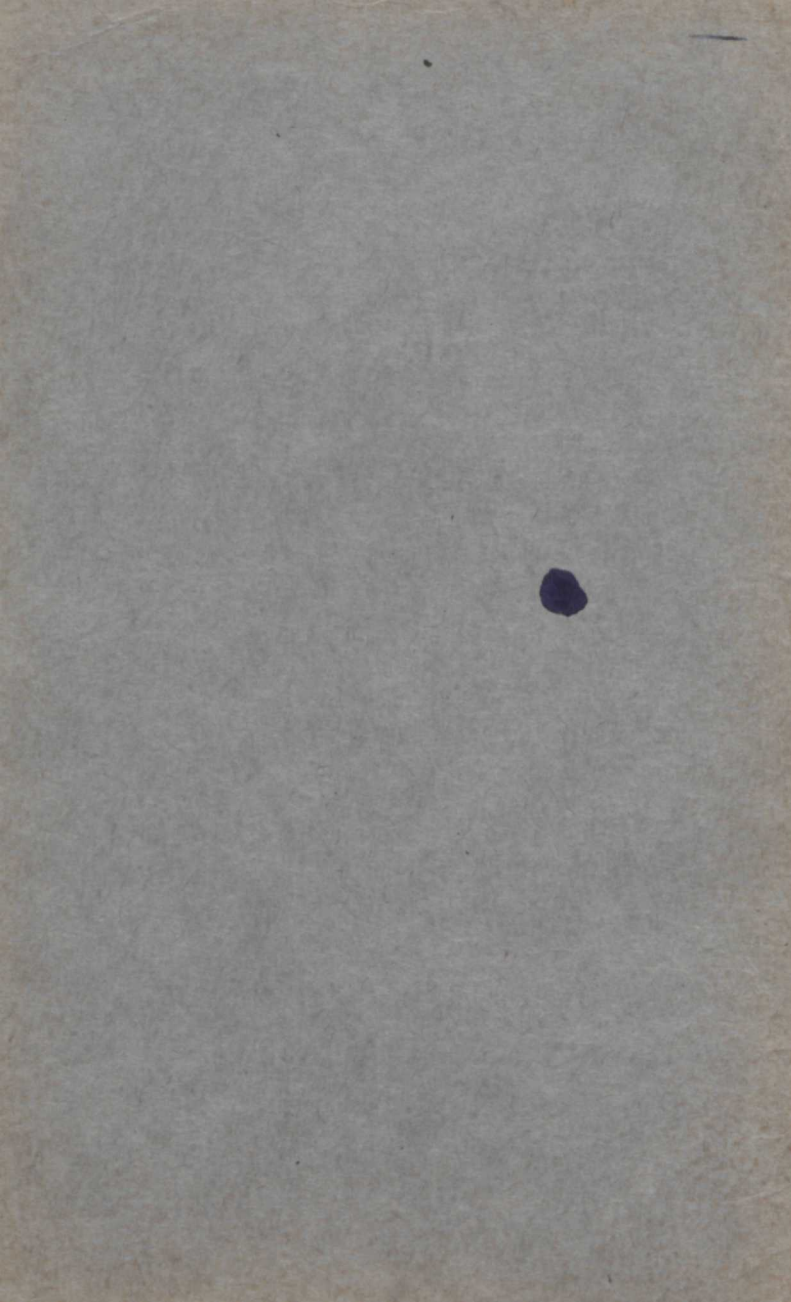
~~A. 12628~~

Ringis

**KAITSEVÄE
ÜLEAJATEENIJATEKOGUDE
PÕHIKIRI**

TALLINN, 1927.

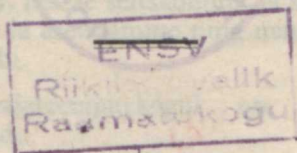

A. 42628

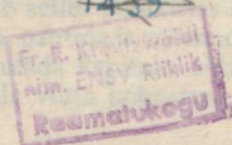
18 cm

**KAITSEVÄE
ÜLEAJATEENIJATEKOGUDE**

PÕHIKIRI

1435

126.446

TALLINN, 1927.

355 (A74.2B)

Riigi trükikoja. Niinea t. 11.

Vabariigi Valitsuse poolt
7. detsembril 1927 a.
kinnitatud.

Kaitseväe üleajateenijatekogude PÕHIKIRI.

1. peatükk. Üldmäärused.

§ 1. Üleajateenijatekogud on kaitseväe asutused, mille üldiseks ülesandeks on üleajateenijate koondamine ühemeelseks isamaaliseks pereks, nende seltskondlik ja sõjaväeline kasvatamine ja arendamine ning nende majanduslik omaabi.

§ 2. Üleajateenijatekogul on juriidilise isiku õigused.

Iga kogu võib selles põhikirjas ette nähtud korras omandada, pantida ja võõrandada kinnis- ja vallasvara, asutada kapitale, sõlmida lepinguid ja enda peale võtta kohustusi ning nõuda ja kosta kohtus.

Igal üleajateenijatekogul on oma pitsat, mille kuju kinnitab diviisi ülem.

§ 3. Kaitseväe valitsemise ja juhatamise korras kuuluvad üleajateenijatekogud ülemuse järelevalve alla üldistel alustel.

§ 4. Ülejateenijatekogus, s. o. kogu ruumides, spordi- ja laskeplatsidel jne., samuti ka mujal peetavatel kogu ametlikkudel koosolekutel, peavad kaitseväelased peale üldiste seltskondlikkude heakommete täitma kõik sõjaväelise distsipliini nõuded.

Kogu liikmete ja alaliste külaliste ühiseks püüdeks peab olema kogu kõrgete eesmärkide teostamine, kogu väärilikkuse ja au kõrgel hoidmine.

§ 5. Juhatuse liikmed, või kui neid kohal ei ole, siis kohalolev ametikoha järele vanem kogu liige, peab valvama, et kõik koosolijad täidaks kogu korranõudeid.

§ 6. Kui keegi koosolijatest ei täida kogu korranõudeid, siis on iga liige, kui meeldetuletus tagajärgi ei anna, kohustatud sellest teatama kogu juhatuse liikmele, või kui neid kohal ei ole, siis ametikoha järele vanemale kohalolevale kogu liikmele.

Korra jaluleseadmiseks teeb juhatuse liige korraldusi, kui temast ametikoha järele vanemat kogu liiget kohal ei ole, vastasel korral teatab asjast viimasele korraldamiseks.

Juhatuse liikme ja vanema juuresoleva kogu liikme korraldused korra jaluleseadmiseks täidetakse kõikide korraldajast nooremate kaitseväelaste poolt kui ülema käsud; enesest vanemate kaitseväelaste käsutamiseks tuleb pöörduda väeosa ülema poole.

Igast sarnasest korraldusest korraldusetegija peab teatama kogu juhatusele, kes kohustatud on sündmuse kohta seisukohta võtma ning

juhtumistest, kus tegemist on üldise sõjaväeliku korra või distsipliini rikkumisega, ette kandma väeosa ülemale.

§ 7. Selle põhikirja arendamiseks paneb iga kogu oma juures maksma kodukorra, mille vastu võtab kogu üldkoosolek.

Kodukorra kinnitab väeosa ülem ja avaldab käsukirjas.

§ 8. Selles põhikirjas tarvitatud väeosa mõiste alla kuuluvad ka administratiivselt iseseisvad kaitseväe asutused.

2. peatükk. Kogu ülesanded ja asutamine.

§ 9. Üleajateenijatekogu ülesandeks on:

- 1) arendada üleajateenijate üldist ja sõjalist haridust;
- 2) ühendada oma liikmeid ja kasvatada nendes isamaa-armastust, kohusetruudust ja auctunnet;
- 3) kaasa mõjuda, et liikmete vahel sõbralik vahekord valitseks;
- 4) majandusliselt aidata kogu liikmeid;
- 5) teenistusest vabal ajal võimaldada liikmetele väärilist meelelahutust.

§ 10. Üleajateenijatekogu võib asutada iga üksik väeosa, kelle koosseisus tegelikult on vähemalt 25 üleajateenijat.

Erandina võib diviisi või sellele vastava asutuse ülem lubada üleajateenijatekogu asutada ka väeosale, kelle koosseisus tegelikult on vähem kui 25 üleajateenijat, kui sellel

väeosal oma asukoha tõttu võimalik ei ole üleajateenijatekogu asutamiseks liituda teise väeosaga.

Väeosa, kes omaette üleajateenijatekogu asutada ei soovi, samuti ka väeosa, kelle koosseisus tegelikult on vähem kui 25 üleajateenijat, võib liituda üleajateenijatekogu asutamiseks teise väeosaga.

Liitunud väeosade üleajateenijatekogu suhtes väeosa ülema kohuseid täidab üks liitunud väeosade ülematest, kogu asutamist otsustava ülema määramisel.

§ 11. Kogu asutamise otsustab ja avaldab käsukirjas diviisi või sellele vastava asutuse ülem.

Mitmest diviisist või vastavast asutusest liitunud väeosadekogu asutamise otsustab ja avaldab oma käsukirjas sõjaminister.

3. peatükk. Koosseis.

§ 12. Üleajateenijatekogu koosseisu kuuluvad: 1) tegevliikmed, 2) toetajad liikmed ja 3) alalised külalised.

§ 13. Tegevliikmeteks on:

- 1) kogu asutamise korral — kõik väeosa koosseisu kuuluvad üleajateenijad;
- 2) hiljem — väeosas teenivad üleajateenijad, kes kogu üldkoosoleku poolt tegevliikmeteks vastu võetud.

Tegevliikmeks võib vastu võtta üleajateenijat, kes: 1) väeosa koosseisu kuulub ja 2) vähemalt kuus kuud väeosas üleajateenijana tegelikult on teeninud.

Üleajateenija, kes väeosa koosseisus üleajateenijana tegelikult teeninud ühe aasta, omab sellega tegevliikme õigused, rippumata üldkoosoleku otsusest.

Ühe väeosakogu tegevliige, kes teenistusse teise väeossa üle viiakse, on ilma erilise vastu võtmiseta selle teise väeosakogu tegevliige, kuid langeb oma endise teenistuskoha kogu tegevliikmete nimekirjast välja.

§ 14. Toetajateks liikmeteks on:

- 1) väeosa koosseisu kuuluvad üleajateenijad, kes veel pole tegevliikmeteks vastu võetud;
- 2) teiste üleajateenijatekogude tegevliikmed ja kõik teistest väeosadest juurde komandeeritud üleajateenijad.

Peale selle võib toetajateks liikmeteks vastu võtta ajateenijaid allohvitsere, üleajateenijaid teistest väeosadest ja piirivalvest ning reserv allohvitsere ja endiseid üleajateenijaid kaitseliidust.

§ 15. Alalisteks külalisteks on kõik ohvitserid ja sõjaväe-ametnikud, kõik need teiste väeosade üleajateenijad, kes kogu toetajate liikmete hulka ei kuulu, ning kogu tegev- ja toetajate liikmete perekonnaliikmed.

Peale selle võib alaliseks külaliseks vastu võtta iga isikut, kes kogu toetab ja kogu põhimõtteid pooldab.

§ 16. Toetajaid liikmeid ja alalisi külalisi võtab vastu kogu juhatus, üldkoosoleku poolt kogu kodukorras antud juhtnõõride alustel. Juhatuse sellekohased otsused kinnitab väeosa ülem.

§ 17. Toetajatel liikmetel on õigus osa võtta kogu elust ühistel alustel tegevliikmetega, välja arvatud need õigused, mis selles põhikirjas ja kogu kodukorras eriti ainult tegevliikmete kohta on ette nähtud.

§ 18. Alalised külalised võivad kogu ruumidesse ilmuda ja seal viibida kodukorras kindlaks määratud ajal ning tingimustel, välja arvatud oma väcosa ohvitserid ja sõjaväeametnikud, kes võivad igal ajal kogu ruumidesse ilmuda ja seal viibida ning kogu koosolekutest nõuandva sõnaõigusega osa võtta.

§ 19. Välisriikide sõjaväelased, kes ametlikult viibivad Eesti Vabariigis, võivad osa võtta kogu elust ühesugustel alustel alaliste külalistega.

§ 20. Kogu tegev- ja toetajale liikmele, kes end kogu eesmärkide vastaselt üleval peab, teeb kogu juhatus hoiatuse. Kui hoiatus tagajärgi ei anna, on kogu juhatusel õigus süüdlasele ajutiselt ära keelata kogu asutuste ja ruumide kasutamise kogu poolt korraldatud pidustuste puhul.

Alalised külalised ja väcosas mitte teenivad toetajad liikmed, kes kogu eesmärkide vastu töötavad või kogu määrusi ja kodukorda ei täida, heidetakse juhatus otsusel kogust välja.

Juhtumised, kus asjaosalistena esinevad ohvitserid või sõjaväeametnikud, lahendab väcosa ülem.

4. peatükk. Kogu organid.

§ 21. Üleajateenijatekogu organiteks on:
1) üldkoosolek, 2) juhatus, 3) majavanem ja
4) revisjonikomisjon.

Üldkoosolek võib tarbekorral asutada kogu juurde selles põhikirjas eriti ette nägemata ametikohti ja nende ametite ülesandeid, õigusi ja kohuseid ära määrata selle põhikirja ja kodukorra alusel.

1. Üldkoosolek.

§ 22. Üldkoosoleku ülesanne on:

- 1) juhatuse, revisjonikomisjoni, majavanema ja muude kogu liikmetest ametisikute valimine ja ametist vabastamine;
- 2) juhatuse poolt esitatud aruannete ja eelarve läbivaatamine ja vastuvõtmine;
- 3) tegevliikmete vastuvõtmine;
- 4) kaebuste läbivaatamine juhatuse, revisjonikomisjoni liikmete, majavanema ja muude kogu valitud ametisikute tegevuse kohta, nende vastutusele võtmine ja ametist eemaldamine;
- 5) kodukorra ning muude kogu tegevusse puutuvate üldiste juhtnõuude ja määruste vastuvõtmine;
- 6) selles põhikirjas ette nägemata, kuid tarvilikkude ametikohtade asutamine kogu juurde ja erikomisjonide valimine;
- 7) liikmetele ühekordsete maksude pealepanemine erakorraliste kulude katmiseks;
- 8) kogule kinnisvara omandamise, pantimise ja võõrandamise, laenude tegemise, igasuguste kohtulikkude nõudmiste esitamise ning kodukorras ette nähtud tähtsamate majanduslikkude küsimuste otsustamine igasuguse summa suuruses;

- 9) kogu laenu- ja hoiukassa asutamise otsustamine;
- 10) teiste kogudega ühise ettevõtte asutamise otsustamine.

§ 23. Üldkoosoleku hääleõigusliikudeks liikmeteks on kogu tegevliikmed. Kodukorras ette nähtud alustel võiakse üldkoosolekule lubada ka toetajaid liikmeid nõuandva sõnaõigusega.

Üldkoosolek on korraline või erakorraline. Korraline koosolek on aasta-aruande ja eelarve läbivaatamiseks ja vastuvõtmiseks ning juhatuse ja revisjonikomisjoni valimiseks. Korralisel koosolekul võib ka muid jooksvaid küsimusi arutada. Korralise koosoleku kutsub kokku väeosa ülem; erakorralised koosolekud kutsutakse kokku väeosa ülema, kogu juhatuse, revisjonikomisjoni või $\frac{1}{3}$ tegevliikmete algatusel.

Üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra määrab kindlaks väeosa ülem ja avaldab käsukirjas.

§ 24. Osavõtmine üldkoosolekust, samuti hääletamisest üldkoosolekul on tegevliikmetele sunduslik.

Üldkoosolekult ära jääda võib teenistusest vaba olev tegevliige ainult väeosa ülema loaga.

Kui nõuetav arv tegevliikmeid kokku ei tule, siis määratakse uus üldkoosolek ühe nädala jooksul, sarnasel ajal, et tarviline arv liikmeid üldkoosolekust osa võiksid võtta.

§ 25. Üldkoosoleku avab juhatuse esimees, mille järele koosoleku juhataja ja protokoll kirjutaja valitakse.

Koosoleku juhataja valvab korra järele, vaatab, et arutamisele tuleksid ainult need küsimused, mis päevakorda üles võetud, juhib hääletamist ja lõpetab avaldused, mis päevakorrast kõrvale kalduvad.

Üldkoosolekult enne lõppu lahkuda võib liige ainult koosoleku juhataja loaga.

§ 26. Üldkoosolek on otsusevõimne, kui vähemalt $\frac{1}{2}$ kogu nimekirjas olevatest tegevliikmetest koos on.

Erandina nõutakse üldkoosolekul vähemalt $\frac{2}{3}$ kogu nimekirjas olevatest tegevliikmete arvust:

- 1) juhatuse, revisjonikomisjoni ja majavanema valimiseks, ametist vabastamiseks, eemaldamiseks ja vastutusele võtmiseks;
- 2) uute ametikohtade asutamiseks kogu juurde;
- 3) tegevliikmete vastuvõtmiseks;
- 4) kinnisvara omandamiseks, pantimiseks ja võõrandamiseks, laenude tegemiseks;
- 5) erakorraliste liikmemaksude määramiseks;
- 6) kogu laenu- ja hoiukassa asutamise otsustamiseks;
- 7) teiste kogudega ühise ettevõtte asutamise otsustamiseks.

§ 27. Üldkoosoleku otsused tehakse lahtisel hääletamisel.

Kinnist hääletamist tarvitatakse:

- 1) juhatuse, revisjonikomisjoni, majavanema ja muude kogu liikmetest ametisikute valimisel, eemaldamisel ja vastutusele võtmisel;

- 2) uute tegevliikmete vastuvõtmise küsimuste otsustamisel;
- 3) juhtumisel, kui kinnist hääletamist nõuab $\frac{1}{4}$ koosolekust osa võtvatest tegevliikmetest.

§ 28. Otsused tehakse koosolekul liht-
häälteenamusega.

Erandina üldreeglit nõutakse vähemalt $\frac{2}{3}$ koosolekul olijate häältest järgmiste otsuste tegemiseks:

- 1) kinnisvara omandamiseks, pantimiseks või võõrandamiseks ja laenu tegemiseks;
- 2) erakorralise liikmemaksu määramiseks;
- 3) kogu laenu- ja hoiukassa asutamise otsustamiseks;
- 4) kodukorras eriti tähendatud tähtsamate majandusliikude küsimuste otsustamiseks;
- 5) teiste kogudega ühise ettevõtte asutamise otsustamiseks.

§ 29. Üldkoosoleku otsused protokolleeritakse ning nad astuvad jõusse kinnitamisega väeosa ülema poolt.

2. Kogu juhatus.

§ 30. Juhatus esitab kogu ja teostab kogu eesmärges selle põhikirja ja kogu kodukorra alustel, üldkoosoleku ja väeosa ülema järelevalve all.

Juhatuses ülesanneteks on eriti:

- 1) aruannete ja eelarve kokkuseadmine;
- 2) kogu varanduse valitsemine;

- 3) majandusliikude küsimuste otsustamine põhikirja, eelarve ja üldkoosoleku juhtnööride piirides;
- 4) lepingute ja tehingute sõlmimine ja volituste väljaandmine kogu nimel;
- 5) otsustada nõudmistest esitamist kohtus kuni 100.000 margani, välja arvatud nõudmised kinnisvara pärast;
- 6) seada kokku kogu tegevusse puutuvaid üldiseid juhtnööre ja määrusi ning esitada neid üldkoosolekule vastuvõtmiseks;
- 7) revideerida kogu summasid, raamatu- ja arvepidamist, vähemalt kord kuu jooksul;
- 8) valvata korra järele kogu sisemises elus, eriti, et liikmed ja külalised täidaksid kogu elusse puutuvaid määrusi;
- 9) läbi vaadata ja lahendada ülestõstetud kaebusi oma võimupiirides; esitada üldkoosolekule küsimused, mis juhatuse otsustamisele ei kuulu;
- 10) esitada väeosa ülemale küsimused, mis juhatuse ega üldkoosoleku otsustamisele ei kuulu.

§ 31. Kogu juhatus ja kaks liikme kandidaati valitakse ametisse üldkoosoleku poolt tegevliikmete seast.

Juhatusse kuuluvad: esimees, abiesimees, sekretär ja laekahoidja. Valida võib neid, kes vähemalt kolm aastat üleajateenijana Vabariigi kaitseväes tegelikult on teeninud.

§ 32. Juhatuse esimees valitakse eraldi, kusjuures valituks loetakse kõige rohkem hääli saanud tegevliige.

Juhatuse liikmed ja nende kandidaadid valitakse ühiselt. Juhatuse liikmeteks valituks loetakse häälteenamuse järjekorras kolm esimest, kuna kaks järgmist juhatuse liikmete kandidaatideks valituks loetakse.

Kõige rohkem hääli saanud juhatuse liige loetakse juhatuse abiesimeheks.

Võrdse arvu hääli saanud valitakse ümber.

Sekretäri ja laekahoidja ametid kahe liikme vahel jagab juhatuse.

§ 33. Juhatuse liikmed ja kandidaadid valitakse ühe aasta peale. Ükski tegevliige ei või keelduda ennast juhatuse liikmeks või selle kandidaadiks valida laskmast, välja arvatud valimine kaks aastat järgimööda.

Uus juhatuse astub ametisse pärast valimiste tagajärgede avaldamist väeosa käsukirjas.

§ 34. Juhatuse otsused tehakse lahtisel hääletamisel liht-häälteenamusega. Kui hääled pooleks lähevad, annab ülekaalu esimehe hääli.

Juhatuse otsused protokolleeritakse ning nad astuvad jõusse kinnitamisega väeosa ülema poolt.

3. Revisjonikomisjon.

§ 35. Üleajateenijatekogu majapidamise revideerimiseks valib üldkoosolek ühe aasta peale kolme- kuni viieliikmelise revisjonikomisjoni tegevliikmetest. Revisjonikomisjoni liikmete äraoleku puhuks valitakse neile kaks kandidaati.

Revisjonikomisjon valib oma seast esimehe ja tema asetäitja.

§ 36. Revisjonikomisjon valvab kogu maja-
pidamise seaduslikkuse ja otstarbekohasuse
järele. Selle ülesande täitmiseks revisjoni-
komisjon:

- 1) võib igal ajal oma äranägemise järele kogu
majanduslikku asjaajamist revideerida, peab
aga seda tegema vähemalt üks kord iga
nelja kuu jooksul;
- 2) revideerib möödunud aasta tegevuse aru-
annet enne selle esitamist üldkoosolekule,
võrdleb aruannet raamatute ja dokumenti-
dega, kogu kapitalidega ja muude varan-
dustega; aruande revideerimiseks määra-
takse kodukorraga tähtaeg, mitte alla ühe
kuu;
- 3) vaatab läbi järgneva aasta eelarve enne
selle esitamist üldkoosolekule;
- 4) võtab juhatuse kutsel nõuandva häälega
osa lepingute ja tehingute otsustamisest,
lepingute tekstide kokkuseadmisest ja väärt-
uste hindamisest.

§ 37. Revisjonikomisjoni kutsub koosoleku-
teks kokku komisjoni esimees, kas oma alga-
tusel, komisjoni kahe liikme, või $\frac{1}{8}$ tegev-
liikmete nõudmisel.

Revisjonikomisjoni koosolekud on otsuse-
võimulised, kui koos on vähemalt esimees või
tema asetäitja ja kaks liiget.

Revisjonikomisjon kannab oma otsused
protokollis ja esitab need väeosa ülemale ja
üldkoosolekule.

4. Majavanem.

§ 38. Üldkoosolek valib tegevliikmete seast
majavanema. Majavanemaks võib valida

tegevliiget, kes vähemalt 3 aastat Vabariigi kaitseväes üleajateenijana on teeninud.

Juhatuse koosolekutest võtab majavanem nõuandva sõnaõigusega osa, kui juhatus seda tarvilikuks peab.

§ 39. Majavanema ülesandeks on kogu ruumide, sisseseade ja koduse majapidamise vahetu valitsemine kogu juhatuse otsekohese järelevalve ja juhtimise all.

Eriti majavanem:

- 1) akteerib kogu maja ja selle alla kuuluva kinnisvara, ruumide sisseseade ja muu koduse varanduse seisukorra, vastuvõtmise ja üleandmise;
- 2) kannab hoolt, et p. 1 ette nähtud vara heas korras oleks ja õigel ajal remonteeritud saaks;
- 3) teeb juhatusele ettepanekuid teenijate palkamiseks (einelauda, kööki jne.) ja juhatab teenijate tööd;
- 4) valvab sisemise korra järele kogu ruumides, võtab tarvitusele temale kodukorras ja muudes korra kohta antud üldmäärustes ette nähtud võimupiirides abinõud korra-rikkumiste lõpetamiseks ja kannab sarnas-
test juhtumistest ette kogu juhatusele;
- 5) peab arvet ja annab juhatusele aru temale tarvitada antud summade kohta.

5. peatükk. Kogu varandus ja arvepiidamine.

§ 40. Kogu vara suurenemisallikateks on:

- 1) liikmemaksud;

- 2) riigi poolt määratavad toetussummad;
- 3) riigi poolt kogule üle antav kinnis- ja vallasvara, samuti ka riigi poolt ruumide üürimiseks antavad summad;
- 4) oma vara kasutamisest saadav vili, samuti igasuguste maksuliste pidude, kontsertide ja muude lõbustuste kasu ülejäägid;
- 5) väeosa ülema loal vastu võetavad annetused ja sõjaministri loal vastu võetavad asutised;
- 6) mitmesugused juhuslikud sissetulekud.

§ 41. Liikmemaksu võetakse kõigilt tegevliikmetelt ja väeosa koosseisu kuuluvatelt toetajatelt liikmetelt 1% suuruses nende põhipalgast. Üldkoosoleku otsusel võib liikmemaksu võtta ka neilt toetajatelt liikmetelt, kes väeosa koosseisu ei kuulu, nende liikmemaksu suuruse määrab kindlaks üldkoosolek.

Teise väeosa juurde komandeeritud tegevliikmelt, kes komandeerimise paigas toetaja liikmena maksustatud on, oma väeosakogu heaks liikmemaksu ei võeta.

Erakorraliste kulude katmiseks võib üldkoosolek ühekordset lisaliikmemaksu määrata, niihästi tegevliikmetele, kui ka toetajatele liikmetele.

Liikmemaks arvatakse tegevliikmete ja kaitseväes teenivate toetajate liikmete palgast maha ja saadetakse kogu juhatuse käsutusse.

§ 42. Üleajateenijatekogud saavad nii riigikui eramajades ruume, kütet ja valgustust, kui kaitseväe asutused.

§ 43. Kogu ruume ei tohi välja üürida, ükskõik missugusteks otstarveteks, heategevateks ühes arvatud.

§ 44. Rahatrahve võib määrata ainult raamatukogu tarvitamise eeskirjade mittetäitmise eest. Muud rahatrahvid on keelatud.

§ 45. Kogu rahasummad ja väärtpaberid hoitakse alal riiklikus pangaasutuses.

§ 46. Kogu raha ja muud varandust tarvitab juhatus kogu kasuks oma parema äranägemise järele, kogu eelarves, kodukorras ja selles põhikirjas ette nähtud alustel ja piirides.

§ 47. Kogu vallasvara kohta peetakse üksik-asjalised nimekirjad igal majanduse alal eraldi.

Kogu arvepidamist peetakse kodukorras välja töötatud ja väeosa ülema poolt kinnitatud raamatute järele.

Aruande-aasta loetakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

§ 48. Hiljemalt 15. veebruariks annab juhatus revisjonikomisjonile möödunud aasta tegevuse aruande läbivaatamiseks ja revideerimiseks.

Revisjonikomisjoni poolt läbi vaadatud aruande esitab juhatus ühes revisjonikomisjoni märkustega ja oma seletustega üldkoosolekule.

§ 49. Üleajateenijatekogu liige vastutab tema kätte usaldatud kogu varanduse, kui teenistuse alal tema kätte usaldatud riigivaran-duse eest.

§ 50. Üleajateenijatekogu võlad ja muud kohustused ei pea tõusma kogusummas üle kogu kõigi tegevliikmete ühe kuu palga summa.

Erakorralistel juhtumistel sõjaministri abi võib teha erandeid selle paragrahvi nõudmisest.

§ 51. Kogud on kohustatud esitama väeosa ülemale iga kolme kuu järele aruanded kogu võlgade ja kohustuste kohta.

§ 52. Väeosa ülem valvab § 50 tähendatud nõudmise täitmise, järele ja kui kogu võlad ja kohustused kogusummas selle piiri ületavad, paneb tema kogule ette tarvitusele võtta abinõusid kogu võlgade ja kohustuste vähendamiseks.

6. peatükk. Kogu asutused ja tegevus.

§ 53. Selle põhikirja § 9 ette nähtud ülesannete täitmiseks üleajateenijatekogudel on õigus asutada raamatukogusid, einelaudu, laenu- ja hoiukassasid, spordivälju ja -saale ning muid üldkasulikke ettevõtteid. Nende asutuste ja ettevõtete valitsemise ja kasutamise kord määratakse kindlaks kogu kodukorras.

§ 54. Üleajateenijatekogude einelauad, kus üleajateenijad ise maja peavad, eraisikule välja rentimata, ei kuulu ärimaksu alla riigi ja omavalitsuse kasuks.

§ 55. Einelauas on lubatud võlgu anda ainult sööki, kusjuures krediidi suurus kindlaks määratakse kodukorras. Ohvitseridele ja sõjaväe-ametnikkudele võlgu andmine on keelatud.

§ 56. Üleajateenijatekogudel on keelatud asutada ettevõtteid, mis ärilise riisikoga ähvar-

davad ja üleajateenijatekogu eesmärkide teostamisega otsekohe seotud ei ole.

§ 57. Kogu ruumid on üleajateenijate koon- dumise ning üld- ja sõjateaduslike loen- gute, sportlike harjutuste, taktikaliste üles- annete üldiste lahendamiste jne. korraldamise kohaks.

Kogu ruumides on lubatud igasugused seltskondlikud mängud, välja arvatud hasart- mängud, kusjuures kogul õigus on mängude tarvitamise eest maksu võtta.

Mängude tarvitamise aeg ja maksud nende pealt määratakse kindlaks kodukorras.

§ 58. Seltskonnaga läbikäimise arenda- miseks ja liikmete omavaheliseks lähenemiseks korraldab kogu oma ruumides mitmesuguseid seltskondlikke meelelahutusi (ballid, muusika- õhtud jne.) ning pidusööke (bankette).

Igasuguste meelelahutuste korraldamise, mis seotud rahaliste kuludega, otsustab üldkoos- olek, kusjuures rahaline osavõtmine kõigile alalolevatele liikmetele sunduslik on, kui otsus on tehtud koosolekul $\frac{2}{3}$ häältega ning väe- osa ülema poolt kinnitatud. Selle juures ei või sarnaste juhtumiste puhul iga üksiku liikme osamaks aasta jooksul tõusta üle 5% tema aastapalgast.

§ 59. Kui kogu poolt korraldatavatel eten- dustel ja muusikaõhtutel külaliste maksu eest osavõtmine lubatud, on kogu juhatus kohustatud täitma kõik seaduslikud nõuded, mis on üldiselt maksma pandud maksuliste koduste etenduste ja kontsertide korraldamise kohta.

7. peatükk. Mitme kogu ühised ettevõtted.

§ 60. Ühte garnisoni või diviisi kuuluvate väeosade üleajateenijatekogud võivad ühiselt asutada einelaua, kasiino ja muid kogule lubatud ettevõtteid.

Sarnase ühise ettevõtte asutamise otsustavad vastavad kogud eraldi.

§ 61. Kui kogud on põhimõttelikult otsustanud asutada ühise ettevõtte, valib iga kogu kaks tegevliiget ühisesse komisjoni, kes ühise ettevõtte kodukorra välja töötab. Komisjoni esimehe valivad liikmed oma keskel.

Ühise ettevõtte kodukord peab kindlaks määrama ettevõtte juhtimise, tema kasutamise üksikute kogude ja liikmete poolt, iga kogu ainelise toetuse ettevõttele, tema asjaajamise kontroleerimise ja likvideerimise korra. Peale selle võib kodukord sisaldada veel teisi juhatusi kohalistele oludele vastavalt.

Kodukord loetakse vastuvõetuks, kui iga üksik ühinenud kogu selle eraldi on vastu võtnud.

§ 62. Ühise ettevõtte asutamise otsuse ja ettevõtte kodukorra kinnitab, peale kodukorra vastuvõtmist iga ühinenud kogu poolt, vastavalt garnisoni või diviisi ülem ja avaldab käsukirjas. Kodukord astub jõusse avaldamisega käsukirjas.

§ 63. Ühise ettevõtte asjus nõuab ja tema vastu esitatud nõudmistes kostab ühise ettevõtte juhatus, kuid ühise ettevõtte võlgade eest on iga ühinenud kogu täiel määral vastutav terve oma varandustega ja sissetulekutega.

8. peatükk. Kogu tegevuse lõpetamine.

§ 64. Üleajateenijatekogu lõpetab oma tegevuse väeosa likvideerimise korral.

Liitunud väeosade üleajateenijatekogu lõpetab oma tegevuse viimase kui ühe liitunud väeosa likvideerimise korral.

Juhtumisel, kui väeosa koosseisu vähene-
mise või liitunud väeosadest mõne väeosa
likvideerimise tõttu kogu tegevliikmete arv
alla 25 langeb, on väeosa ülemaal õigus esineda
kogu tegevuse lõpetamise ettepanekuga, mille
otsustab diviisi ülem.

Kogu likvideerimist ja varanduste hin-
damist toimetab väeosa ülema poolt määratud
likvideerimiskomisjon, kuhu kuuluvad: esi-
mees ja kaks liiget — väeosa ülema nimeta-
misel ja kaks liiget, likvideeritava kogu esita-
jat — kogu juhatuse ettepanekul.

§ 65. Likvideerimiskomisjon on kohus-
tatud lõpetama kogu jooksvad tehingud, sisse
nõudma võlad, välja kutsuma võlauskujad, tar-
bekorral võõrandama likvideeritava kogu varan-
dused ja rahuldama võlauskujad.

Kui kogu varanduste realiseerimisest saa-
dud summadest kõigi võlgade kattteks ei
jatku, siis tasuvad ülejäänud osa võlgadest
likvideeritava kogu need tegevliikmed, kes
väeosa likvideerimise või ümbermoodusta-
mise päeval väeosa nimekirjas seisis, proport-
sionaalselt nende palgale.

Varandus, mis kogu likvideerimisel üle
jääb, antakse üle:

- 1) väeosa liitumise korral allüksusena teise väeosaga — selle väeosa üleajateenijatekogule;
- 2) väeosa jaotamise korral allüksustena mitme väeosa vahel, samuti liidetud kogu jaotamise korral — jaotamise tagajärjel tekkinud üleajateenijatekogudele, kusjuures raha jaotatakse proportsionaalselt uutesse kogudesse üle läinud endise kogu tegevliikmete ja väeosas teeninud toetajate liikmete palgale, muu varandus — endise väeosa või liidetud üleajateenijatekogu üldkoosoleku otsuse kohaselt;
- 3) likvideeritud väeosa asemele samal ajal uue väeosa asutamise puhul — selle uue väeosa üleajateenijatekogule, kui see asutatakse;
- 4) väeosa täieliku likvideerimise korral — ühele või mitmele alalolevale üleajateenijatekogule, diviisi ülema määramise järele.

§ 66. Kogu likvideerimise aktid ja kogu kirjavahetus antakse sõjaministeeriumi arhiivi.

Riigivanem J. Teemant.

Sõjaminister

kindralstaabi kindral-major N. Reek.

Riigisekretär K. Terras.

126.446

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

Z-196327